

Interpellationssvar

Dnr 21KS217-2
2021-06-17

Kommunfullmäktige

Svar på Interpellation från Vänsterpartiet (V) - Medicinsk kompetens

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 10 maj 2021, väckte Tord Fredriksen - Vänsterpartiet (V) följande interpellation.

”I slutet av 2020 kom regeringens Coronakommission med sin första rapport om äldreomsorgen under pandemin. Det var på många sätt en rapport som visade på omfattande brister i den svenska äldreomsorgen som bidragit till så många dött inom den svenska äldreomsorgen. Coronakommissionen pekar på ett antal strukturella brister som bidrar till de höga dödstalen. Bristerna har varit kända länge och blev tydligt blottlagda i krisen. Allt från bristen på skyddsutrustning till en underdimensionerad bemanning och otillräcklig medicinsk kompetens.

När det gäller de stora bristerna vad gäller den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen har exempelvis många äldre på särskilda boenden som drabbats av covid-19 inte fått individuella medicinska bedömningar av läkare och sjuksköterskor. Coronakommissionen bedömer att detta är helt oacceptabelt. Kommissionen skriver att sjuksköterskekompetens som huvudregel bör finnas på plats på ett särskilt boende dygnet runt under alla veckans dagar. Ett sådant krav skulle bättre tillgodose omsorgsmottagarnas vårdbehov på flera sätt – både genom sjuksköterskans egna vårdinsatser, men också genom att en sjuksköterska skulle kunna leda och handleda den övriga omsorgspersonalen och utveckla deras kompetens.

Bristen på medicinsk kompetens inom äldreomsorgen har dock skapat problem redan före pandemin. Äldreomsorg handlar inte enbart om omsorg, utan ofta handlar det även om krävande äldresjukvård. Majoriteten av personer i särskilda boenden och de med hemsjukvård har en omfattande och komplicerad sjukdomsbild. Flertalet av de som bor på särskilt boende har demenssymtom. Utvecklingen med fler äldre och därmed ett ökat vårdbehov har inte följts åt av förstärkt medicinsk kompetens. Enligt Socialstyrelsens statistik har antalet sjuksköterskor i

äldreomsorgen sjunkit de senaste åren. Vänsterpartiet har nu drivit igenom en extrabudget i riksdagen där 1 miljard avsätts till kommunerna för att öka den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen genom att anställa fler sjuksköterskor. Medlen betalas även ut till kommuner som kan visa resultat vad gäller undersköterskor som vidareutbildar sig till sjuksköterskor. Här finns även medel för fler undersköterskor att utbilda sig till specialistundersköterskor. Detta är givetvis välkomna tillskott även för Gävle kommun.

Därför vill jag fråga följande frågor:

- På vilket sätt kommer Gävle kommun arbeta för att öka sjuksköterskekompetensen inom äldreomsorgen?
- Avser kommunen använda statsbidraget för att utbilda fler sjuksköterskor och specialistundersköterskor?
- Kommer kommunen vidta ytterligare åtgärder, utöver det ovan nämnda statsbidraget, för att öka den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen?”

Elisabeth Carlsson Cederholm (C), Omvårdnadsnämndens ordförande fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Trots att äldreomsorgen i många avseenden förbättrats under de senaste decennierna så finns det fortfarande mycket som behöver göras. För att säkra en god och säker vård är tillgången till medarbetare med rätt kompetens en avgörande del.

I Coronakommissionens rapport från slutet av 2020 konstaterades att den enskilt viktigaste faktorn bakom den stora smittspridningen i äldreomsorgen högst sannolikt var den allmänna smittspridningen i samhället. Utöver detta beskriver Coronakommissionen också de strukturella brister som finns, bland annat otillräcklig samverkan, behov av högre bemanning och ökad kompetens samt rimliga arbetsförhållanden. Även om dessa brister tidigare har uppmärksammats och redovisats i utredningar och forskningsrapporter så har pandemin på ett helt annat sätt tydliggjort behovet av en ökad kompetens, inte minst medicinsk kompetens.

Vi har många viktiga personalgrupper inom äldreomsorgen och för att fler ska vilja arbeta inom vården och för att fler ska stanna kvar i yrket behöver vi skapa starka incitament för detta. I detta blir möjligheten att kunna vidareutbilda sig på arbetstid en mycket viktig del. Den 7 april beslutade riksdagen om att avsätta medel till satsningar för ökad kvalitet inom vård och omsorg om äldre. Genom regeringsbeslutet den 27 maj skickas uppdraget till

Socialstyrelsen att fördela och betala ut de avsatta medlen. Beslutet bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna, Centerpartier och Liberalerna.

Uppdraget innebär att 2 miljarder kronor för att minska andelen timanställningar, 1 miljard kronor för att utöka sjuksköterskebemanningen, 300 miljoner för att utöka läkarkompetensen samt 22,1 miljoner för ökad specialistundersköterskekompetens med fokus på vård och omsorg om äldre och vård av personer med demenssjukdom.

Tord Fredriksen (V) har ställt följande frågor:

På vilket sätt kommer Gävle kommun arbeta för att öka sjuksköterskekompetensen inom äldreomsorgen?

Till hösten 2021 startar två högskoleutbildningar à 7,5 hp vid Högskolan i Gävle som tagits fram i samarbete mellan länets kommuner och högskolan. De två utbildningarna syftar till att höja kompetensen inom vården och handlar om palliativ vård och omvårdnad i livets slut inom kommunal hälso- och sjukvård samt om avancerad omvårdnad inom kommunal hälso- och sjukvård. Utbildningarna vänder sig till sjuksköterskor som arbetar i Gävle kommun eller på uppdrag av Gävle kommun. Ett övergripande arbete pågår också tillsammans med kommunstyrelsen, utifrån uppdrag i kommunplanen, för att höja kompetensen inom äldreomsorgen.

Avser kommunen använda statsbidraget för att utbilda fler sjuksköterskor och specialistjuksköterskor?

Socialstyrelsen anvisningar för statsbidraget har inte kommit till kommunen ännu. När anvisningarna kommer kan vi se hur statsbidraget kan användas i arbetet för att utöka sjuksköterskebemanningen.

Kommer kommunen vidta ytterligare åtgärder, utöver det ovan nämnda statsbidraget, för att öka den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen?

I januari 2021 startade Äldreomsorgslyftet i Gävle kommun, där medarbetare från både egen och extern regi läser till undersköterska under 4 terminer. Studierna sker på heltid med lön under utbildningen. I augusti 2021 kommer även den första språkutbildningen att starta, så kallad "Stärkt vårdsvenska". Den kommer att bedrivas 3 timmar/vecka i 40 veckor. För sjuksköterskor inom egen och extern regi erbjuds två högskoleutbildningar på deltid, se svar ovan. Utöver detta pågår också ett övergripande arbete tillsammans med kommunstyrelsen, utifrån uppdrag i kommunplanen, att höja kompetensen inom äldreomsorgen.

Härmed anser jag interpellationen besvarad,

Elisabeth Carlson Cederholm (C)

Ordförande Omvårdnadsnämnden